

Το «ντόπιγκ-γκέιτ» της Ολυμπιακής Επιτροπής των ΗΠΑ (Ι. Τζούστας)

Date : Μαΐου 3, 2006

Το «βρώμικο 1988» του Καρλ Λιούις

Οι αποκαλύψεις του δρος Εξαμ αποκαθλώνουν τον εννέα φορές χρυσό ολυμπιονίκη από το βάθρο του ιεροκήρυκα κατά των απαγορευμένων ουσιών

Διεθνής σάλος από το «ντόπιγκ-γκέιτ» της Ολυμπιακής Επιτροπής των ΗΠΑ με τη συγκάλυψη του βασιλιά του στίβου και άλλων κορυφαίων αμερικανών πρωταθλητών

Συνωμοσία σιωπής για τις «παλιές ιστορίες»

Η στάση των αμερικανικών ΜΜΕ για το νέο σκάνδαλο ντόπιγκ

«Έχω αποσυρθεί εδώ και πέντε χρόνια αλλά ακόμη μιλάνε για μένα. Και ελπίζω να συνεχίσουν να το κάνουν». Το στυλ της αρσενικής ντίβας δεν εγκατέλειψε ποτέ τον Καρλ Λιούις ακόμη και μετά το περίφημο σκάνδαλο ντόπιγκ που αποκαθήλωσε τον κορυφαίο, ίσως, αθλητή στίβου όλων των εποχών από το βάθρο του «αγίου», του αμόλυπτου και του ιεροκήρυκα κατά των απαγορευμένων ουσιών. Χρειάστηκε μία εβδομάδα, ένα αυτοκινητικό ατύχημα σε κατάσταση μέθης για να ομολογήσει ο Αμερικανός εννιά φορές χρυσός ολυμπιονίκης ότι είχε πράξει «ό,τι και δεκάδες άλλοι αμερικανοί αθλητές εκείνη την περίοδο». Δηλαδή είχε κάνει χρήση ουσιών ντόπιγκ «ακουσίως», σύμφωνα με τον δικηγόρο του, που είχε σπεύσει να μιλήσει πρώτος. Ο πολύς Καρλ ήταν η κορυφή του παγόβουνου, που με καθυστέρηση δεκαπέντε χρόνων τάραξε τα ύδατα του αμερικανικού αθλητισμού, μετά τις ετεροχρονισμένες αποκαλύψεις του δρος Γουέιντ Εξαμ, πρώην υπεύθυνου της επιτροπής ελέγχου ντόπιγκ της

Αμερικανικής Ολυμπιακής Επιτροπής (USOC). Δημοσιοποιώντας 30.000 σελίδες έγγραφα και ντοκουμέντα που είχε στην κατοχή του, απέδειξε ότι σε περισσότερες από 100 περιπτώσεις η κορυφαία αθλητική οργάνωση των ΗΠΑ συγκάλυψε σκάνδαλα ντόπινγκ.

Ολα όσα για πολλά χρόνια ήταν ψίθυροι, υποψίες, θεωρίες συνωμοσίας και ακριτομυθίες, έγιναν εδώ και δέκα ημέρες αδιάψευστη πραγματικότητα. Οι Αμερικανοί ακολουθούσαν τουλάχιστον για δώδεκα χρόνια μια συστηματική πολιτική απόκρυψης, τουτέστιν αθώωσης, των ντοπαρισμένων πρωταθλητών τους. Οπως εύστοχα σημείωσε ο καναδός πρόεδρος του Παγκόσμιου Αντιντόπινγκ Ιδρύματος (WADA) **Ντικ Πάουντ**, «ενώ στις ανατολικές χώρες ήταν πολιτικά οργανωμένο το ντοπάρισμα, στις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν η αθώωση των ντοπαρισμένων που είχε οργανωθεί».

Σύμφωνα με τα έγγραφα που παρέδωσε ο δρ Εξαμ στο αμερικανικό περιοδικό «Sports Illustrated» και στην εφημερίδα «Orange County Register», από το 1988 ως το 2000 υπήρξαν περισσότερες από 100 περιπτώσεις ντόπινγκ που συγκαλύφθηκαν από την Ολυμπιακή Επιτροπή των ΗΠΑ. Στη «μαύρη λίστα» του Εξαμ συμπεριλαμβάνονται 19 αθλητές που κατέκτησαν ολυμπιακά μετάλλια, όπως οι αθλητές του στίβου Καρλ Λιούις, **Τζο Ντε Λούουτς**, **Αντρέ Φιλίπς**, η τενίστρια **Μέρι Τζο Φερνάρνεζ**, αλλά και οκτώ ποδοσφαιριστές της ολυμπιακής ομάδας - μεταξύ αυτών και ο **Αλεξ Λάλας** - και έντεκα σκιέρ που συμμετείχαν σε Ολυμπιακούς Αγώνες.

*** Το διεγερτικό «μα-χουάνγκ»**

Οι καρεκλοκένταυροι της αμερικανικής Ολυμπιακής Επιτροπής, που βαρύνονται και για οικονομικά σκάνδαλα, απάντησαν αρχικά στις αποκαλύψεις του Εξαμ με παραδοσιακό τρόπο, προσπαθώντας να μειώσουν δηλαδή την αξιοπιστία του καταγγέλλοντος. Ο πρώην υπεύθυνος της επιτροπής αντιντόπινγκ της USOC λίγο διάστημα πριν από τη δημοσιοποίηση των στοιχείων-φωτιά είχε χάσει τη δικαστική μάχη κατά της αμερικανικής Ολυμπιακής Επιτροπής, από την οποία ζητούσε αποζημίωση για την απόλυσή του το 2000. Ο ίδιος ισχυρίζεται ότι δεν είχε «κανένα συναίσθημα εκδίκησης». Βέβαια, όπως ο ίδιος δήλωσε, στα εννέα χρόνια

συνεργασίας του με την USOC «έβλεπα συνεχώς να αποσιωπούνται όλες οι περιπτώσεις ντόπινγκ που πιάνονταν στις ΗΠΑ. Πραγματοποιούσαμε 3.000 - 5.000 ελέγχους ντόπινγκ τον χρόνο από τους οποίους 1%-2% ήταν θετικοί. Κανένα όμως από αυτά τα ονόματα δεν δημοσιοποιούνταν».

Ο Εξαμ καθυστέρησε κάποια χρόνια να αποκαλύψει και να αποδείξει με ντοκουμέντα όσα είχαν υποπέσει στην αντίληψή του και όσα εδώ και πολλά χρόνια κυκλοφορούσαν ως φήμες ή καταγγελίες στο παγκόσμιο αθλητικό στερέωμα. Αναφορές για το «βρώμικο 1988» είχε κάνει για πρώτη φορά το 1991 ο πρώην αρχίατρος της USOC δρ **Ρόμπερτ Βόι** στο βιβλίο του «Φάρμακα, αθλητισμός και πολιτική», όπου ισχυριζόταν ότι στη διάρκεια των τράιαλς του στίβου το 1988 στην Ινδιανάπολη είχαν πιαστεί ντοπαρισμένοι οκτώ αμερικανοί αθλητές με το διεγερτικό «μα-χουάνγκ». Τρία χρόνια νωρίτερα, στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων της Σεούλ, ο τότε πρόεδρος της ιατρικής επιτροπής της ΔΟΕ βέλγος πρίγκιπας **Αλεξάντρ Ντε Μερόντ** είχε πληροφορηθεί από «κάποιο γιατρό της αμερικανικής ομάδας ότι πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες είχαν βρεθεί ντοπαρισμένοι πέντε συμπατριώτες του αθλητές αλλά τους άφησαν να αγωνιστούν». «Δεν θυμάμαι τα ονόματά τους» δήλωνε το 2000 στο Σίδνεϊ ο Ντε Μερόντ, «αλλά πιθανώς κάποιοι από αυτούς να είχαν κερδίσει και χρυσό μετάλλιο».

* **Ιδια γεύση και πριν από το Σίδνεϊ**

Τις ημέρες των Ολυμπιακών Αγώνων του Σίδνεϊ μια άλλη υπόθεση συγκάλυψης ντοπαρισμένων αθλητών του στίβου είχε έρθει στο φως της δημοσιότητας. Με αφορμή την αποκάλυψη ότι ο πρώην επίσημος αγαπημένος της **Μάριον Τζούους**, ο θηριώδης σφαιροβόλος **Σι Τζέι Χάντερ**, είχε βρεθεί ντοπαρισμένος με ποσότητες ναδρολόνης ανάλογες με τα κιλά του, ο νυν πρόεδρος της ιατρικής επιτροπής της ΔΟΕ και της ιατρικής επιτροπής της Διεθνούς Ομοσπονδίας Στίβου (IAAF) Σουηδός **Αρνε Λιούνκβιστ** κατήγγελλε ότι η υπόθεση ήταν παρόμοια με το «βρώμικο 1988». Σύμφωνα με τον κύριο «καθαρός αθλητισμός», η αμερικανική ομοσπονδία στίβου είχε αποκρύψει τα ονόματα 12-15 αθλητών, οι οποίοι είχαν βρεθεί ντοπαρισμένοι στο Σακραμέντο, στη διάρκεια των τράιαλς για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2000. Ο τότε πρόεδρος της αμερικανικής ομοσπονδίας **Γκρεγκ Μάσμπιακ** είχε υποσχεθεί ότι θα δώσει τη λίστα των ντοπαρισμένων. Δεν το έπραξε όμως ούτε και όταν ο τότε «τσάρος» της αντιντόπινγκ εκστρατείας - διορισμένος από τον **Μπιλ Κλίντον** -

στρατηγός **Τζορτζ Μακάφρι** τού είχε ζητήσει τα ονόματα των παρανόμων.

Η IAAF δεν έμαθε ποτέ επισήμως τα ονόματα των ντοπαρισμένων, κάτι που βέβαια ο Αρνε Λιούνκβιστ δεν ξέχασε. Με αφορμή τις νέες αποκαλύψεις, έσπευσε να δηλώσει ότι η «λίστα Εξαμ» αποτελεί «*μια απτή απόδειξη*» της απόκρυψης των κρουσμάτων ντόπινγκ από τους Αμερικανούς. «*Αν και την είχαμε προειδοποιήσει, η ομοσπονδία στίβου των ΗΠΑ δεν είχε ενημερώσει την IAAF*» επισήμανε ο σουηδός παράγοντας. Εξίσου επικριτικός για την πολιτική των Αμερικανών ήταν και ο Ντικ Πάουντ, ο οποίος δεν δίστασε να δηλώσει ότι «*επιβεβαιώθηκαν οι φήμες και οι υποψίες που κυκλοφορούσαν εδώ και πολύ καιρό. Μας αποκαλύφθηκε ότι υπήρχαν δύο μέτρα και σταθμά στον αγώνα εναντίον του ντόπινγκ εκείνη την εποχή. Από τη μια οι κανόνες για τους Αμερικανούς από την άλλη για τον υπόλοιπο πλανήτη*». Προφανώς ο Πάουντ ως υπεύθυνος του αντιντόπινγκ παγκοσμίως ενδιαφέρεται να θέσει τέρμα σε παρόμοιες διακρίσεις, που όμως δεν ισχύουν μόνο στον αθλητισμό...

Συνωμοσία σιωπής για τις «παλιές ιστορίες»

*** Η στάση των αμερικανικών ΜΜΕ για το νέο σκάνδαλο ντόπινγκ**

Το αμερικανικό «ντόπινγκ-γκέιτ» προκάλεσε αίσθηση σε όλον τον κόσμο, με εξαίρεση τις ίδιες τις ΗΠΑ. Εκτός από τα δύο έντυπα όπου έγιναν οι αποκαλύψεις του δρος **Γουέιντ Εξαμ**, τα αμερικανικά ΜΜΕ προτίμησαν να υποβαθμίσουν ή ακόμη και να αποσιωπήσουν την είδηση. Απόδειξη του κύματος του αμερικανικού πατριωτισμού, που δεν αφήνει χώρο για τέτοιου είδους «δυσφημιστικές» αναφορές, η αδιαφορία για αυτές «*τις παλιές ιστορίες*» όπως τις χαρακτήρισε ο περίφημος προπονητής **Τζον Σμιθ**. Ο αθλητής του **Μορίς Γκριν** όμως δεν φαίνεται να συμφωνεί, αφού χαρακτήρισε το γεγονός «*φοβερό που πλήττει ολόκληρο τον στίβο, όχι μόνο στις ΗΠΑ αλλά σε όλον τον κόσμο. Οποιος πιάνεται ντοπαρισμένος πρέπει να τιμωρείται, όσο μεγάλο και αν είναι το όνομά του*». Στο ίδιο μήκος κύματος βρέθηκε και η **Εβελιν Ασφορντ**, που δεν δίστασε να ομολογήσει: «*Ηξερα ότι κάτι συνέβαινε, αλλά σαν αθλητής δεν μπορείς να κάνεις τίποτε*». Η παλιά δόξα των σπριντ ζήτησε «*να καθαρίσει η βρωμιά που δημιούργησαν*», άλλοι όμως, όπως ο **Φλόιντ Χιρντ**, συναθλητής του **Καρλ Λιούις** και του **Τζο Ντε Λούουτς** στο κλαμπ της Σάντα Μόνικα, καταφέρθηκαν εναντίον του δρος Εξαμ, «*που ξεδίπλωσε τα ψέματά του σήμερα*».

Από τον χορό των αντιδράσεων δεν έλειψε και ο διαβόητος **Μπεν Τζόνσον**, που επιχείρησε ετεροχρονισμένα να δικαιωθεί. Μέσω του δικηγόρου του ζήτησε να αφαιρεθεί το χρυσό μετάλλιο της Σεούλ από τον Λιούις, ο οποίος είχε στολίσει μπόλικες φορές με την κατηγορία του ντοπαρισμένου τον Καναδό. Τώρα ο Λιούις προσπαθεί να υποβαθμίσει το δικό του ντοπάρισμα ισχυριζόμενος ότι έγινε «*ακούσια, από φυτικά συμπληρώματα διατροφής, τα οποία δεν μου έδωσαν κανένα άδικο πλεονέκτημα στα τράιαλς*». Ο Λιούις όμως δεν λέει την αλήθεια, γιατί τα διεγερτικά (ψευδοεφεδρίνη, εφεδρίνη, φαινυλοπροπανολαμίνη) που βρέθηκαν στα ούρα του βοηθούν τους μυς να αντιδρούν πιο γρήγορα και δίνουν ένα πλεονέκτημα, ειδικά στην εκκίνηση. Αν οι Αμερικανοί εφάρμοζαν τους νόμους που ίσχυαν εκείνη την εποχή για τα διεγερτικά έπρεπε να αποκλείσουν τον Λιούις από την ολυμπιακή ομάδα της Σεούλ. Αντ' αυτού είχαν προτιμήσει να τον απαλλάξουν από τις κατηγορίες ανοίγοντάς του την πόρτα για το χρυσό των 100 μ. το οποίο - ειρωνεία της τύχης - το κατέκτησε τελικά μετά τον αποκλεισμό του ντοπαρισμένου νικητή της κούρσας Μπεν Τζόνσον.

(Πηγή: "ΤΟ ΒΗΜΑ" 26-4-2003)